

La diàspora

La postguerra (Carla)

La postguerra és el període que va rere un conflicte armat o una guerra lo suficien intensa com per desencadenar una situació de penúria, crisi econòmica i social q finalitza fins que s'arriba a una recuperació econòmica i una superació d'un conju problemes socials, com poden ser la demografia, el reabastament normal similar al pe de preguerra i a altres molts factors relacionats indirectament que afecten a la superac la crisi social.

La postguerra afecta a tot un conjunt de conseqüències que engloben pràcticament to àmbits d'una societat (econòmic, social, demogràfic...)

Depenent dels recursos de cada país alguns països solen tardar més o menys tem recuperar-se d'una situació de crisi. Tot i que tots els països implicats pateixe conseqüències d'una guerra, òbviament, tardarà més el país o països vençuts que no p vencedors.

La diàspora (el segon exili): (Iván)

S'entén com a diàspora republicana espanyola el conjunt de ciutadans espanyols que, u finalitzada la Guerra Civil, van haver d'abandonar la seva terra i anar-se'n a d'altres p ja fos per motius ideològics o bé per temor a les represàlies (que n'hi va haver) per par vencedors. Alguns exiliats van restar a l'estranger fins que van veure que les circumstè a Espanya els eren favorable per tornar-hi, tot i que n'hi va haver molts que van a integrant-se a les societats en què es van refugiar; alguns contribuint, fins i t desenvolupament d'aquestes.

Es calcula que després que els primers refugiats tornessin a Espanya, durant la dèca 1940, la massa permanent d'exiliats va quedar formada per unes 220.000 person majoria de les quals eren ex-combatents i polítics o funcionaris compromesos amb la republicana, però, a més, parents d'aquests, juntament amb un nombre significatiu d'in intel·lectuals, personalitats de la cultura i artistes, científics, professors i gent de profes d'alta qualificació, la qual cosa va suposar un contratemps més en el procés de reconstr del país.

Les principals destinacions dels exiliats es van dividir entre dos continents: Eur Amèrica.

Al vell continent s'hi van formar importants comunitats espanyoles a França (pri receptor), la URSS, i, en menor terme, a Suïssa, Alemanya i la Gran Bretanya. A l banda de l'Atlàntic s'hi van exiliar principalment a Mèxic i Argentina, els governs dels no van reconèixer el règim franquista, i, en menor grau, als EUA, Xile, Cuba i la Rept Dominicana.

Tanmateix, també n'hi va haver grups que van exiliar-se al nord d'Àfrica, a països c Marroc o Argèlia.

Un cop establerts, ja fos permanent o provisionalment, a la immensa majoria no els va ser fàcil viure-hi. Els homes en edat militar es van veure immersos en un altre conflicte bèl·lic que va ser ni més ni menys que la II Guerra Mundial, ja fos combatent en la Resistència francesa, al nord d'Àfrica o amb la URSS. D'altra banda, n'hi va haver uns 9000 que van patir els camps de concentració nazis.

En l'àmbit de personalitats destacades exiliades, en trobem casos tan rellevants com els de Pablo Picasso, Antonio Machado, Pau Casals, Rafael Alberti, Severo Ochoa, Luis Cerda i Pedro Salinas, Luis Buñuel, entre d'altres. En l'àmbit polític cal destacar que el govern republicà va continuar funcionant a Mèxic fins que la democràcia va tornar a Espanya, igualment com els governs de Catalunya i Euskadi.

Per acabar, l'exili republicà espanyol ha estat considerat el primer gran exili polític del XX. Abans de la Segona Guerra Mundial mai no hi havia hagut una onada tan nombrosa de refugiats. Va ser conseqüència d'un conflicte caracteritzat per la ideologització de la societat, tant d'un bàndol com de l'altre, disposats a morir per les seves creences, però també per ideals. És per això que, segons l'han descrit alguns historiadors, la Guerra Civil Espanyola va ser l'última guerra romàntica.

Europa (Miquel i Jofre)

La majoria d'exiliats espanyols van marxar a França travessant els Pirineus amb qualsevol vehicle que tinguessin i s'hi van establir a les poblacions del sud formant diverses colònies d'inmigrants. Però les condicions de vida van ser dures, sobretot a partir de l'inici de la segona guerra mundial, especialment quan els nazis van envair França, ja que els espanyols van ser perseguits i enviats a camps de concentració on van trobar la mort.

Així doncs, hi va haver alguns que van optar per quedar-se lluitant contra els nazis, però d'altres que van optar per marxar de França cap a països neutrals com Suïssa o cap a Gran Bretanya i la Unió Soviètica.

A l'URSS, l'arribada d'inmigrants més significativa va ser la de 3000 nens espanyols enviats durant el 1937 i el 1938 que van ser rebuts calidament per les autoritats russes, tot i que durant la segona guerra mundial i la dictadura d'Stalin, van tenir que suportar condicions molt dures. Aquests nens van sortir en diferents partides desde els ports de València, Barcelona, Bilbao i Gijón. També es van enviar nens, a països com Gran Bretanya, Dinamarca, Suïssa, França i Mèxic. L'exili a Suïssa va ser un exili fracassat, ja que Suïssa no va admetre l'entrada de republicans espanyols, si bé és cert que algunes personalitats destacades, com el fill de Francesc Macià o l família reial, i grups reduïts si que van poder entrar-hi i quedar-s'hi. El govern suís no volia permetre l'entrada de republicans espanyols perquè considerava els comunistes un possible focus d'agitació i tampoc volia malmetre les relacions que tenia amb Espanya.

Europa (Marta i Anna)

El concepte de diàspora es refereix a la dispersió dels jueus per tot el món. Originalment es va utilitzar per a referir-se a l'exili dels jueus del Regne de Judà el 586 aC a Babilònia, i després per l'exili provocat per la destrucció de Jerusalem pels romans el 135 dC. El terme, però, també es refereix als moviments històrics de la població jueva dispersa, i el seu desenvolupament cultural a les nacions on es van establir. En aquest sentit la fi de la diàspora està representada per la creació de l'estat d'Israel el 1948. Entre els segles 7 i 10 va florir a Europa Oriental un grup nacional turc sobirà. En 740 I.C. els líders del regne turc van abraçar la religió jueva; la seva relació amb els “caraïtas” i “rabanaïstes” ha estat recentment descoberta en arxius d'antigues sinagogues. Les expulsions de jueus van ser precedides per persecucions i intents de convertir-los al cristianisme. En 1290, aproximadament, 16.000 d'ells van ser tirats d'Anglaterra; els seus descendents van retornar allí només en el segle 17; en 1306 van ser expulsats de França. Com resultat de la migració dels patidors jueus d'Europa Occidental i Central, van començar a créixer ràpidament les comunitats d'Europa Oriental, on els governants no es van oposar al seu ingrés a causa de la gran escassetat de pobladors. Els immigrants es van integrar especialment a les esferes relacionades amb l'activitat econòmica, naturalment com prestadores però també en altres branques del comerç i de l'artesania. En les zones en les quals estava permès es van dedicar també a l'agricultura. Els no jueus de les classes superiors es van servir de les seves connexions internacionals, particularment en les finances, per al comerç i la indústria. En la vida jueva l'educació estava en el centre de les activitats. Es van crear desenes de seminaris rabínics d'estudis superiors, que van produir milers de distingits erudits. Gran proporció de les obres majors, estudiades avui dia en la literatura rabínica, es van donar a Europa Oriental, entre els segles 16 i 19. Les comunitats gaudien de certa autonomia i, mitjans del segle 16, van arribar la culminació de

la seva organització interna, amb l'establiment del Consell de Països. Era un organisme que governava als jueus de Polònia i Lituània, integrat per delegats de totes les comunitats destacades. El Consell es reunia habitualment dues vegades per any, durant les més importants fires comercials. Fixava impostos, resolva disputes entre comunitats o individus i, en general, supervisava la vida comunitària de tota la regió. En el segle 17 els jueus van quedar acorralats entre les forces rivals del govern polonès, i els “cosacos”. Els últims, al comandament doni Bogdan Jmielnicki, van perpetrar pogroms en contra dels jueus (1648-49) que no van tenir precedents per la seva depravació i barbàrie. Milers van ser torturats i degollats amb ganivets de carnisser en les sinagogues; comunitats senceres van ser devastades en aquesta ona de terror i les masses jueves d'Europa Oriental van caure en la desesperació

Amèrica (Michael i Oscar)

Els emigrants espanyols establerts a França van viure un exili més difícil del que ja era quan Alemanya va ocupar França, ja que eren considerats comunistes perillosos i eren perseguits i enviats a camps de concentració nazis. Davant d'aquesta situació només hi havia 3 opcions a escollir: quedar-se i lluitar al costat de la Resistència francesa, anar a la Gran Bretanya o viatjar a Amèrica.

Els exiliats de la República es van estendre des de els Estats units fins a Argentina, però els punts més concorreguts van ser Argentina, Colòmbia, Cuba, Veneçuela, Xile i Mèxic, tot i que aquest darrer va ser el més important.

Gràcies al general Lázaro Cárdenas, governant de Mèxic a partir de la revolució i partidari de la República durant la *Guerra de España*, aquest país va acollir un nombre més nombros de exiliats entre els quals destacaven els personatges polítics republicans, els intel·lectuals i els artistes més destacats.

L'exili a aquesta terra va iniciar-se amb l'enviament d'uns 3000 nens l'any 1937 per protegir-los de la guerra, així com d'un nombre important d'intel·lectuals per al quals es va crear la *Casa de España en México* perquè poguessin treballar en els seus oficis sense una guerra al seu voltant.

L'any 1945, ja quan els polítics que no havien mort en mans dels feixistes es trobaven a Mèxic, es van celebrar les primeres corts republicanes a l'exili, les qual van deixar d'existir el 1977. En aquella primera reunió de les corts es va elegir el nou govern republicà, presidit per Josep Irla, però tan sols va sobreviure 2 anys. En quant a la Generalitat catalana, els antics diputats catalans van elegir Josep Tarradellas com a president de la Generalitat.

Entre les diverses aportacions que els exiliats van fer a Mèxic destaquen el Fondo de Cultura Económica, l'augment del professorat a el Instituto Politécnico Nacional (IPN) i a la Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM), l'ajut en la construcció de la *Casa de España en México* avui dia coneguda com *El Colegio de México* i la creació i participació en la revista *Ciencia*, fundada per Ignacio Bolívar